



SLOVENSKA MATICA

# Vabilo na mednarodno znanstveno konferenco

Prijazno vabljeni na mednarodno znanstveno konferenco **Leto 1945 in konec druge svetovne vojne na Slovenskem**, ki bo v torek, 13. maja, in sredo, 14. maja 2025, ob 9. uri v dvorani Slovenske matice (Kongresni trg 8, 1000 Ljubljana).

*Dogodek soorganizirata Študijski center za narodno spravo in Slovenska matica.*

---

PROGRAM KONFERENCE

---



Študijski center za narodno spravo  
vabi na mednarodno znanstveno konferenco

## **LETO 1945 IN KONEC DRUGE SVETOVNE VOJNE NA SLOVENSKEM**

ki bo v torek, 13. maja in sredo 14. maja 2025, ob 9. uri  
v prostorih Slovenske matice,  
Kongresni trg 8, 1000 Ljubljana

### **Program konference**

**Torek, 13. maj 2025**

9.00 – 9.15

Začetek konference in zbiranje

9.15 – 9.30

Pozdravna nagovora

dr. Ignacija Fridl Jarc, urednica Slovenske matice

dr. Tomaž Ivešić, direktor Študijskega centra za narodno spravo

### **1. panel: Leto 1945 v jugoslovanskem kontekstu**

9.30 – 9.50

dr. Bojan Dimitrijević, Institut za savremenu istoriju (Beograd, Srbija)

*Jugoslovenska armija – prvi poratni meseci u Sloveniji*

9.50 – 10.10

dr. Hrvoje Čapo, Hrvatski institut za povijest (Zagreb, Hrvaška)

*Od jedinstva do zabrinutosti: stav američke diplomacije prema jugoslavenskim komunistima  
1945. godine*

**10.10 – 10.30**

**dr. Domagoj Novosel**, Hrvatski institut za povijest (Zagreb, Hrvatska)  
*Župe sjeverne zagrebačke okolice u proljeće i ljeto 1945. godine*

**10.30 – 10.45**

Razprava

**10.45 – 11.00**

Odmor

## **2. panel: Nemški okupator in konec njegove uprave**

**11.00 – 11.20**

**dr. Klemen Kocjančič**, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani in Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije  
*Med strateško obrambo in strateškim umikom: nemško vojaško delovanje na Slovenskem leta 1945*

**11.20 – 11.40**

**dr. Damjan Hančič**, Študijski center za narodno spravo  
*Nemška okupacijska uprava na Slovenskem v letu 1945: primer vzhodne Gorenjske*

**11.40 – 12.00**

**dr. Vinko Skitek**, Pokrajinski arhiv Maribor, Enota za Koroško  
*Nemška okupacijska uprava na jugovzhodnem Koroškem in njen konec v letu 1945*

**12.00 – 12.15**

Razprava

**12.15 – 12.50**

Odmor

## **3. panel: Partizanske sile v zadnjem letu vojne**

**12.50 – 13.10**

**ddr. Igor Grdina**, Inštitut za kulturno zgodovino, ZRC SAZU  
*Brezpogojna vdaja*

**13.10 – 13.30**

**dr. Tomaž Kladnik**, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru  
*Vojaško delovanje na slovenskem ozemlju v letu 1945 in usoda slovenske vojske*

**13.30 – 13.50**

**Rok Filipčič**, Vojaški muzej Slovenske vojske

*Delovanje partizanskih pomorščakov na Slovenskem v zaključnem letu vojne*

**13.50 – 14.05**

Razprava

**14.05 – 14.20**

Odmor

#### **4. panel: Obračun s starim in vzpostavljanje novega reda**

**14.20 – 14.40**

**podpolkovnik dr. Matjaž Bizjak**, Generalštab Slovenske vojske

*Italijanski vojni zločinci – primer generala Maria Roatte*

**14.40 – 15.00**

**dr. Mateja Čoh Kladnik**, Študijski center za narodno spravo

*Sodna represija po koncu vojne: obračun s političnimi nasprotniki leta 1945*

**15.00 – 15.20**

**dr. Jelka Piškurić**, Študijski center za narodno spravo

*Vloga kazenskih ustanov pri prevzemu oblasti*

**15.20 – 15.40**

**Špela Chomicki**, Študijski center za narodno spravo

*Epilog druge svetovne vojne in oblike nasilja na Spodnjem Štajerskem*

**15.40 – 16.00**

Razprava

## **Program konference**

**Sreda, 14. maj 2025**

**9.00 – 9.10**

**Začetek konference in zbiranje**

### **1. panel: Protirevolucionarna stran in dediščina državljsanske vojne**

**9.10 – 9.30**

**Katja Zupanič**, Zgodovinski arhiv na Ptuju

*Četništvo na Štajerskem pod vodstvom Jožeta Melaherja – Zmagoslava v času med drugo svetovno vojno*

**9.30 – 9.50**

**Ivo Jevnikar**, samostojni raziskovalec

*Poslednji dnevi Slovenskega narodnega varnostnega zbora*

**9.50 – 10.10**

**dr. Aleš Maver**, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru

*Don Camillo in Peppone ne stanujeta tukaj: Epilog slovenske državljsanske vojne v primerjalni perspektivi.*

**10.10 – 10.25**

Razprava

**10.25 – 10.40**

Odmor

### **2. panel: Usoda verskih skupnosti**

**10.40 – 11.00**

**dr. Tamara Griesser Pečar**, Študijski center za narodno spravo

*Kaj je pomenila »osvoboditev« za Katoliško cerkev v Sloveniji?*

**11.00 – 11.20**

**dr. Renato Podbersič**, Študijski center za narodno spravo

*Začetek novega ali povrnitev k staremu? Judje na Slovenskem v letu 1945*

**11.20 – 11.40**

**Neža Strajnar**, Študijski center za narodno spravo  
*Zatiranje verske svobode v Sloveniji po drugi svetovni vojni: primer manjših verskih skupnosti pod komunistično oblastjo*

**11.40 – 11.55**

Razprava

**11.55 – 12.30**

Odmor

### **3. panel: Kulturna dediščina in politika spomina**

**12.30 – 12.50**

**dr. Pavlina Bobič**, Študijski center za narodno spravo  
*Skrivači: pričevalci zamolčanega*

**12.50 – 13.10**

**dr. Matic Batič**, Študijski center za narodno spravo  
*Od grobov do spomenikov: politika spominjanja padlih na Primorskem po drugi svetovni vojni*

**13.10 – 13.30**

**Petra Grabrovec**, Študijski center za narodno spravo  
*Od zmagoslavnega speva do begunskega šepeta: slovenske pesmi kot nosilke narodne identitete v prelomnem letu 1945*

**13.30 – 13.45**

Razprava

**13.45 – 14.00**

Odmor

### **4. panel: Dediščina kršenja človekovih pravic**

**14.00 – 14.20**

**dr. Blaž Ivanc**, Zdravstvena fakulteta Univerze v Ljubljani  
*Izbrane mednarodnopravne obveznosti sanacije hudih kršitev mednarodnega humanitarnega prava – primer ranjencev in bolnikov*

**14.20 – 14.40**

**dr. Jože Dežman**

*Nekaj pripomb k popisu smrtnih žrtev 2. svetovne vojne in terorja po njej Inštituta za novejšo zgodovino*

**14.40 – 15.00**

**Luka Rozman, Luxor d.o.o.**

*Jama pod Macesново gorico – arheološka raziskava povojnega množičnega grobišča*

**15.00 – 15.20**

Razprava

**Veselimo se Vašega obiska!**

---

Pridržujemo si pravico do spremembe programa. Informacije o dogodku lahko preverite na [spletni strani Slovenske matice](#) ali nas pokličete na 01 422 43 45.

---

V skladu s 73. členom ZVOP-1 vas obveščamo:

»Posameznik lahko kadarkoli pisno ali na drug dogovorjen način zahteva, da upravljalec osebnih podatkov trajno ali začasno preneha uporabljati njegove osebne podatke za namen neposrednega trženja. Upravljalec osebnih podatkov je dolžan v 15 dneh ustrezno preprečiti uporabo osebnih podatkov za namen neposrednega trženja ter o tem pisno obvestiti posameznika, ki je to zahteval.«

Slovenska matica

Kongresni trg 8

1000 Ljubljana

Slovenija

[www.slovenska-matica.si](http://www.slovenska-matica.si)

[info@slovenska-matica.si](mailto:info@slovenska-matica.si)

01 422 43 45



Copyright © 2020 Slovenska matica. Vse pravice pridržane.

V primeru, da ne želite več prejemati naših elektronskih obvestil,  
nam pišite na naslov [info@slovenska-matica.si](mailto:info@slovenska-matica.si)

---

This email was sent to [urednistvo@slovenska-matica.si](mailto:urednistvo@slovenska-matica.si)  
[why did I get this?](#) [unsubscribe from this list](#) [update subscription preferences](#)  
Slovenska matica · Kongresni trg 8 · Ljubljana 1000 · Slovenia